

Aktuelt

FORM nr 4 / 2019

Strategi eller taktikk?

Endelig kom den: *Skaperglede, engasjement og utforskertrang. Praktisk og estetisk innhold i barnehage, skole og lærerutdanning* (Kunnskapsdepartementet 2019). KDS er glade for at Kunnskapsdepartementet nå har kommet med en strategiplan for å styrke de praktiske og estetiske fagene i grunnskolen. Vi setter pris på at departementet peker på at det er nødvendig med høy kompetanse hos lærerne, og at de fysiske rammene i form av gode spesialrom og riktig utstyr er en forutsetning for å oppnå målene i den nye læreplanen.

Offentliggjøringen av planen ble ledsaget av en pressemelding publisert på regjeringen.no 18. august. I denne pressemeldingen fremgår det at regjeringen ikke har til hensikt å følge opp det som har vært KDS og fagmiljøet sitt viktigste krav i en årrekke, nemlig kompetansekrav for lærere i KoH på alle nivå. Dette settes nå på vent igjen. I strategiplanen vises det på flere steder til ferske tall fra Statistisk sentralbyrå sin undersøkelse «Lærerkompetanse i grunnskolen – Hovedresultater 2018/2019». Denne forteller at kompetansesituasjonen er vesentlig forverret for de praktiske og estetiske fagene generelt. Av andelen lærere som underviser i KoH på barnetrinnet er det 60 % som ikke har noen formell kompetanse. På mellomtrinnet er det 52 % og på ungdomstrinnet 16 %. I strategiplanen står det: «Andelen lærere med formell kompetanse øker med trinnene, og eldre lærere har i større grad formell kompetanse i de praktiske og estetiske fagene enn yngre lærere. Det innebærer at situasjonen kan forverres ytterligere over tid når de eldre lærerne slutter» (Kunnskapsdepartementet 2019, s. 12).

KDS mener også at strategiplanen mangler en tydelig strategi for satsing på læring av håndverk. Regjering og storting har over tid vært bekymret for rekruttering til yrkesfag. Stortingsmelding nr. 28. *Fag- Fordypning- Forståelse – En fornyelse av Kunnskapsløftet* etterlyser også en styrking av det å lære håndverk i grunnskolen: «Grunnskolen kan i større grad enn i dag legge til rette for praktisk arbeid med ulike materialer, tradisjonelle og nye teknikker og å lære bruk av verktøy» (Kunnskapsdepartementet 2016, s. 49). KDS ser at det er det motsatte som skjer i praksisfeltet. Nye skolebygg settes opp med mindre og færre spesialrom enn før, det er for store elevgrupper, og antall lærere med kompetanse går ned.

I løpet av høsten kommer de nye læreplanene. Vi har gjort det vi kan for å påvirke de i den retning vi mener er best. Neste kamp blir å få på plass kompetansekrav for lærere i praktiske og estetiske fag på alle nivå i opplæringen, og at det lages forpliktende retningslinjer for gruppestørrelse, verksteder og utstyr på alle skoler i landet.

Lennart Johansson
daglig leder,
Kunst og design i skolen